

2012 #3

Rok Cage'a

Gaude Polonia

Sala Kameralna

ul. św. Tomasza 43

czwartek, **26 kwietnia 2012**

godz. **16.00**

Koncert, którego nie było ? Lost Concert ?

program

Jonas Gruska
BJNMATU

John Cage
Primitive na fortepian preparowany (1942)
- Dominika Peszko (fortepian)

John Cage
Water Walk (1959)

Marcin Strzelecki
Alisa Vasilkova
Cinar Timur
..... (2012)

John Cage
4'33" (1954)
- Marek Chołoniewski

transmisja na żywo/webcast live
www.sme.amuz.krakow.pl

John Cage (1924-1992) wybitny kompozytor amerykański. W swych ekstrawaganckich realizacjach poszedł dalej niż jakikolwiek inny kompozytor współczesny. Przykładami "utworów", które zainicjowały dyskusję o granicach muzyki były *Tacet 4' 33"* - 4 minuty i 33 sekundy ciszy, "granej" przez orkiestrę lub jakikolwiek instrument czy zespół, lub też *Imaginary Landscape No. 4*, w którym muzyką są dźwięki dobiegające z 12 radiodbiorników obsługiwanych przez 24 osoby regulujące długość fal oraz głośność. Wszystkie te dokonania nie były żartami, lecz miały, według kompozytora, istotne - filozoficzne i kulturowe - uzasadnienie. Od lat czterdziestych pozostawał pod wpływem filozofii Wschodu - buddyzmu *zen* oraz księgi *Yijing*, która stała się dla niego uzasadnieniem słuszności wprowadzenia do kompozycji przypadku. Zrewolucjonizowało to muzykę w latach pięćdziesiątych i sześćdziesiątych, stanowiąc atrakcyjną alternatywę dla serializmu.

John Cage od dzieciństwa uczył się gry na fortepianie. Jego dalsza edukacja muzyczna obejmowała tradycyjne studia w konserwatorium *Pomona College* oraz własne poszukiwania twórcze w czasie licznych podróży. Cage odwiedzał kraje wschodnie: Filipiny, Koreę, Laos a nawet wyspy Riukiu i wyspę Kingmanriff na Pacyfiku.

Od 1944 trwała nieprzerwana współpraca artystyczna i związek partnerski między Cage'em i Merce'em Cunninghamem - wybitnym choreografem i tancerzem amerykańskim. Mieszkali wspólnie w Nowym Jorku aż do dnia śmierci kompozytora.

Był wegetarianinem. Mistrzami Cage'a byli Arnold Schönberg, Erik Satie, Marcel Duchamp, wiele idei zaczerpnął też od Henry'ego Cowell'a. Z wpływów Schönberga wynikało dążenie do totalnej organizacji dzieła muzycznego (zobacz serializm) we wczesnych utworach. Pokrewieństwo z Satie'em demonstrowało się odwrotną skłonnością do swobody, zaprogramowanego chaosu, traktowania muzyki jako formy zabawy. Wpływy Cowell'a uwiocznily się w intensywnym użyciu instrumentów perkusyjnych oraz preparowanych instrumentów. Właśnie preparowany fortepian stał się ulubionym instrumentem Cage'a. Cage wynalazł wiele sposobów jego preparowania, spośród których najbardziej pospolitym było zakładanie na struny stalowych nakrętek. Znaczący fragment twórczości Cage'a inspirowany był muzyką elektroniczną. Cage znany był także z eksperymentów łączących gatunki muzyczne. Utwór *Musicircus* (Muzycyrk) jest happeningiem, w którym wykorzystał wszystkie gatunki: od muzyki poważnej przez jazz i rock do musicalu, w połączeniu z pantomimą i filmem.